

Gorenjec.

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v g. Floriana hiši nasproti mestne hranilnice. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Vabilo na naročbo. **«GORENJEČ»** stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati na upravnništvo.

Volilci!

Pred durmi imamo državnozborske volitve, ki so zlasti v sedanjih časih velikanskega pomena. Po izreku zaupnikov narodno-napredne stranke in vsled želje najvplivnejših in najveljavnejših volilcev je določen na Gorenjskem kot kandidat v kmetskih občinah, ki volijo vtorek dne 18. grudna t. l., in sicer v sodnih okrajih Brdo, Kamnik, Kranj, Kranjskagora, Radovljica, Škofja Loka in Tržič:

Gustav Pirc

ravnatelj kmetijske družbe v Ljubljani.

Volilci! Kdor ljubi napredek in zlato svobodo in ne nočno temo ter hlapčevanje, ta bo volil gosp. Gustava Pirca. Zatorej na dan volitve vsi do zadnjega na volišče!

Volilno gibanje.

Gorenjski kmetje — na noge!

(Dopis.)

Vtorek, dne 18. t. m. stopimo kmetski volilci na volišče, da si izberemo moža, ki naj bi zastavil vse sile v pomoč kmetskemu ljudstvu. Prijatelji naših denarcev vam že cel mesec ponujajo svojega kandidata. V pričetku volilnega gibanja postavili so sicer kmetje svojega kandidata, ki pa se je kmalu odpovedal. Narodno-napredna stranka ni hotela na Gorenjskem v kmetskih občinah postaviti kandidata. A kmalu so se jeli pojavljati glasovi: naš poslanec bodi gospod ravnatelj Gustav Pirc. Stranka, ki se vedno baha, kako vneta je za blagor kmeta, dela pa z vsemi silami na to, da propade kandidat, ki je strokovno, teoretično in praktično najbolje izobražen kmetovalec v celi deželi.

Pazno sem zasledoval razvoj naše kmetijske družbe, ki se ima le zahvaliti gospodu Pircu, da je le taka, da jej ni para v državi. Nasprotniki pač dobro vedo, kako izborna moč je g. Gustav Pirc, zato so ga pa hoteli uničiti z družbo vred.

In kako ga ceni naš kmet! Pred nekaj meseci sem slišal g. G. Pirca, kako vneta in strokovnjaško, a vendar tako poljudno je opozarjal na napake pri konjereji. Pozneje sem sedel nepoznat med možmi, ki niso mogli prehvaliti gospoda G. Pirca, o katerem so rekli med drugim: «Marsikatero ostro nam zabrusi v obraz, ker je tako odkritosrčen in pošten, a le lepo si jo vtaknimo v žep, ker popolnoma zaslužimo to grajo, ki je le v našo korist.»

Koliko je farovškim koristolovcem naša sreča pri srcu, spoznamo iz tega, da so nam 16 odstotno žlindro prodajali za 18 odstotno, pri zakonskem predlogu o deželnem kulturnem svetu so hoteli popolno izključiti vrlo delujoče učitelje samo, da bi bilo ustrezno njihovi samopašnosti.

Dragi sovolilci! Ni nam težko voliti, koga naj si odberemo za poslanca: ali poštarja iz Podnarta, ki je — kakor piše «Slovenec» — zelo odvisen od vlade, ali moža čistega značaja, izredno nadarjenega in delavnega, ki ves gori za naš stan. Upamo torej, da pridete, kar vas je poštenih slovenskih mož-kmetov, vtorek, dne 18. t. m. vsi na volišče ter napišete na svoje glasovnice:

Gustav Pirc,

ravnatelj kmetijske družbe v Ljubljani.

Slišali smo sicer že od mnogih strani, da se gosp. ravnatelj G. Pirc brani mandata, toda uverjeni bodimo, da se v slučaju izvolitve zopet enkrat žrtvuje za nas, kakor je to storil že sto- in stokrat. Na svidenje prihodnji torek!

Kmetski volilec.

*

Volilni shod v Kranju. Minulo soboto sta priredila v Kranju državnozborska kandidata dr. Andrej Ferjančič in Luka Jelenc volilen shod, na kateri je vabil meščanski volilni odbor. Tako lepo uspelega in mnogobrojno obiskanega shoda še nismo videli v Kranju. Vsi prostori prostorne Mayrjeve gostilne so bili ob osmi uri nabito polni. Občinstvo je moralo stati še v veži. Našteli smo nad 200 tukajšnjih volilcev, prihiteli so pa na shod tudi somišljeniki iz probujene Zabnice in zavednega

Šenčurja. Navzlic mnogoštevilne udeležbe se je vršilo zborovanje v najlepšem redu. Ciril Pirc se v imenu meščanskega volilnega odbora zahvali za prelepo udeležbo, pozdravi zbrane volilce ter oba kandidata in predlaga predsednikom dr. Val. Štampiharja, kar se sprejme med splošnim odobravanjem. Predsednik se zahvali za zaupanje, pozdravi še enkrat volilce ter razpravlja o zamotanem političnem položaju. Povdarja, kako veselo gibanje je nastalo med našim ljudstvom vsled direktne in tajne volitve, kar priča o zavednosti in zrelosti tudi širših slojev, kakor bi ne bil nihče pričakoval. Nato odda besedo kandidatu za V. kurijo Luki Jelenču, ki živahno pozdravljen razvije svoj program. Razloži, zakaj kandidira na narodno-napredni podlagi. Govori v šolskem vprašanju in zatrdi, da se bo v slučaju izvolitve z vsemi močmi trudil pripomoči zatiranemu delavskemu, obrtnemu in trgovskemu stanu do veljave, katera mu gre po pravici. Bavi se tudi podrobno s kmetiskim vprašanjem. Med govorom in po govoru so volilci govorniku hrupno pritrdjevali. Na vprašanje C. Pirca, kako misli v slučaju izvolitve delovati za obrtni stan, pove kandidat, kako stališče zavzema nasproti obrtnikom. Franc Kuralt iz Šenčurja priporoča toplo Jelenčevo kandidaturo, ker ga pozna, da je zavzet za kmetški stan. Pirc poda kratko sliko nasprotnega kandidata iz uvodnega članka «Slovenskega Naroda» in predlaga kandidaturo Luka Jelenca, čemur zbor pritrdi soglasno. Potem nastopi dr. Ferjančič burno pozdravljen. Najpoprej govori o splošnem političnem položaju in zlasti povdarja, da je nam Slovencem z narodnega in gospodarskega stališča potreben delaven parlament. V starem parlamentu je bilo vsled obstrukcije onemogočeno vsako delovanje. Poslanci so bili obsojeni v brezdelnost. Potem preide kandidat na petkovo številko «Slovenca» ter odgovarja točko za točko na različna prefidna očitavanja. Ker se bomo v prihodnji številki «Gorenjca» podrobneje pečali s to zadevo, za danes le konstatiramo, da so ogorčeni volilci izražali svoj gnjus in srd nad tem «Slovenčevim» pamfletom. Po izbornem govoru Ferjančičevem priporoča Ferd. Polak z navdušenimi besedami njegovo kandidaturo, češ, da na Dunaju rabimo odličnih mož, ne pa «dvornih svetnikov» in penzionistov. V istem smislu govori tudi Ciril Pirc, ki še spominja volilce na to, da se je dr. Ferjančič potezal za koristi kranjskega mesta, ko ni bil niti naš poslanec. Nato se kandidatura dr. Ferjančiča sprejme soglasno. Ker se nihče več ne oglasi k besedi zaključí predsednik zborovanje s pozivom, da naj pridejo na dan volitve vsi volilci na volišče in oddajo svoje glasove kandidatom narodno-napredne stranke. V neoficijelnem delu pozdravi C. Pirc prisotne kmetške volilce in napije slogi med meščanstvom in kmetiskim stanom. Po končanem zborovanju so se pogovarjali volilci prijateljsko med sabo. Rekla se je marsikaka krepka beseda in izražalo se je splošno veselje na tako krasno uspelem shodu.

Iz Šenčurja. Gospod Pogačnik, ki kandidira in agitira po Gorenjskem sam záse na ime farovških kmetov, sklical je v nedeljo, dne 2. t. m. v Šenčurju shod. Nam Šenčurjanom, ki smo na glasu, da ne plešemo več po farovških orglicah, naznanil se je shod šele v nedeljo zjutraj. Z velikim navdušenjem sli smo poslušati, «Slovenec» bi rekel «neusahljiv vir njegove modrosti in zgovornosti». Ne bodem pripovedoval, kako se je vse vršilo, ker mora biti vsakemu znano, da klaverni kandidat ni še nikjer dospel do kakega uspeha, najmanj pa pri nas. Govoričil je o vsem, kar nas ne zanima, rekel je pa med drugim tudi, da je v zadnjih treh letih prišel samo njegov predlog, stavljen 8. listopada 1899 glede olajšave vojaškega službovanja sinov srednjih kmetovalcev v

državnem zboru v razgovor. Ne vem, ali misli gospod Pogačnik, da smo tako naivni, da verujemo vse, kar se izgovori na škofov ukaz, ali pa je gospod Pogačnik tako naiven, da misli, da na kmetih ne beremo drugega kot črešnje in jagode. Ko smo popravljali njegov nezanimiv govor, bil je naenkrat ves zmeden. Skakal je iz dunajske zbornice na ameriško borzo. Pravil je nato, da se ne spleča sejati žita, ker nič ne vrže. Debelo so ga gledali ginjeni duhovni gospodje, in malo je manjkalo, da ga gg. Koblar in Kukelj nista prijela za ušesa. No, iz zadrege smo mu pomagali mi, ko smo ga opozorili na dejstvo, da tam, kjer nič ni, tudi cesar izgubi svojo pravico, ali po kinetsko: «Kjer ni žita ni bire». Prišel je nato do spoznanja, da pač treba sejati toliko žita, da bode močče odrajtovati biro. Povedal pa ni, ali naj kmetje poginejo ali glodajo po zimi kakor sestradani zajci brezovo skorjo. Ker ni vedel povedati ničesar več o kmetiskih žuljih, čakal je nekaj časa in molčal v obeh deželnih jezikih. Mi smo pa bili prepričani, da pričakuje v svetem strahu Šuštersičevega sv. duha, ki je mirno sedel med tem v Gorici pri porotnih obravnavah, obenem pa je imel v Cerknici shod. Predstavil se je nato kot kandidat in naši kmetje so mu voščili lahko noč in dober tek. — Za njim nastopi mali gospod, doktor sv. pisma in nam prične z vzvišenim glasom po katoliško legati in pripovedovati, koga bo on volil. Pomilovalno so ga naši orjaški kmetje gledali, in nekdo se je pripravljaj, da mu prinese stolček, da ga bo kaj videti izpod mize. Liberalci hočejo odpraviti krščanski nauk iz šole in blatijo vse, kar nam je sveto. (Klici: «Bog nam je svet, vaše malhe pa ne.») Lampje kmalu utihne, ker nas ne more na noben način prepričati, da bi bil njegov nauk pri Debeleku edino zveličaven. Gospod Koblar je bil tako razburjen, da končno sam ni vedel, čigavo kandidaturo je predlagal. Le klici: «Živio Jelenč! Živio Pirc!» predramijo ga toliko, da dekanjsko-zmedeno zaključí shod s prošnjo, naj ga nikar ne vlačimo po časopisih. — Leben iz Srednje vasi je dobil plačila 10 K, ker je varoval malega Evgenčka, da se ni zdravil svojih laži po Kneippovem načinu v Debelekovi luži. — Sirar iz Dvorjan pa je moral brez obljubljenе večerje v spremstvu dobrodušnega Daniča domov.

Iz Naklega se nam poroča, da frči od hiše do hiše bolehní kapelan Rebolj, ki agitira ter popisuje volilne listke. Ljudje se ga komaj otrešujejo, ker je tako vsiljiv.

Iz škofjeloške okolice. Ravno kar sem videl pobirati miloščino po bratu očetov kapucinov iz Škofje Loke. Stopil je v vsako hišo bodisi liberalna ali klerikalna, nobena ni izostala. Čudna domnevanja sem imel in premišljeval, kako to, da so kapucini toli neizbirčni, da tudi pri nabiranju milodarov ne sovražijo liberalcev tako kakor ponavadi, ker jim vendar milodari liberalcev ne morejo toliko hasniti, kakor od dobrih krščanskih duš. Da sem to najbolj premišljeval, dala mi je povod letošnja aféra nekega liberalca s kapucinom pri spovedi. Kapucinec vprašal je namreč pri spovedi tega liberalca, katere časopise čita? Ta pošteni liberalac seveda ni hotel «nafarbati» kapucina, ampak mu je povedal odkritosrčno, da čita med drugimi časopisi tudi «Slovenski Narod». Kaj je mogel ta liberalac povedati hujšega, kakor to! Kapucinec je zahteval takoj od tega grešnika, da mora opustiti ta list, katerega urejuje dr. Tavčar, ker je zoper vero. In ker mu ni hotel obljubiti, da opusti list in da ga ne bo več bral, mu kapucin odgovori: «Vidiš, kak greh je brati «Slovenski Narod», katerega urejuje dr. Tavčar, ki ne bo, ako bi danes umrl, niti cerkveno pokopan.» Strmi in glej tedaj, ti prešmentani liberalac, in spokori se! Ali tudi to ni izpreobrnilo tega liberalca niti

tedaj, ko mu je kapucinec priprl linico, misleč, da ga pripravi do tega. — Toda tako postopajo očetje kapucini, ki nabirajo svoje milodare povsod, tudi pri najhujših liberalcih. In ravno sedaj, ko sem videl tega brata, premišljeval sem, kako dobri so vendar liberalci, da podpirajo ljudi, ki tako nesramno lažejo in hujskajo ljudi proti obče-spoštovanim osebam. Da ne bo kdo tajil, da ni to res, sem pripravljen to dokazati s pričami.

Volilni shod v Radovljici, katerega je sklical g. dr. Ferjančič v gostilni gospoda Hudovernika, izvršil se je za narodno-napredno stranko prav dobro. Prišlo je okrog 60 volilcev meščanov in uradnikov, med njimi tudi dekan in kapelan. Predsedoval je župan, gospod A. Roblek. Kandidat g. dr. Ferjančič je v viharo odob-ranem govoru pojasnil položaj v zadnjem državnem zboru, obsodil obstrukcijo in se izrekel odločno za de-laven državni zbor. Osobito za Radovljico je prejšnji poslanec dosegel, da je uprava državnih železnic tukajšnje postajališče prevzela od občine v svojo oskrbo. Tudi je pojasnil, da se bo sodno poslopje gotovo zidalo, kakor hitro bo imela država denar za investicije na razpolago. Ko je končal, ni bilo konca ploskanja in burnega pri-trjevanja. — Nadalje je govoril gospod dr. Janko Vilfan. Označil je za provokacijo mestnih volilcev, ako si drzne klerikalna stranka celo v mestih zgago delati s svojimi kandidati, ko vendar očitno dela na uničenje meščanstva. Ona je tista stranka, ki izkuša ugonobiti trgovce in obrt-nike; ki kmetu škoduje na vse načine z izsesavanjem, z uvažanjem petjota, da domač kmet ne more spečati svojega vina; ki zasramuje učiteljstvo in osobito, ki je javno izjavila, da uradništvo nič ne dela, dobro je in pije ter vleče visoke plače. Zato ne smemo na noben način voliti njenih kandidatov, ki si ne upajo med mešča-ne, ampak kandidata narodno-napredne stranke gospoda dr. Andreja Ferjančiča, ki nas je tudi dosedaj uspešno zastopal. Temu izvrstnemu govoru sledilo je burno pri-trjevanje in gromoviti »Živio Ferjančič!« — Potem je hotel govoriti naš zviti kapelan, pa mu ni šlo. Beseda mu je zastajala, ko je videl, da se poslušalci posmehu-jejo njegovemu neumnemu zagovoru. Zunaj na Lancovem v kmetiški sobi ima že več korajže, tukaj pa ni mogel nikogar prepričati. Ko se je glasovalo, dvignili so se vsi razen sedmih navzočih klerikalcev raz sedeže in kandi-datura gospoda dr. Andreja Ferjančiča je bila navdušeno sprejeta. Med gromovitimi: »Živio Ferjančič!« »Živio napredna stranka!« se je zaključil shod in šli smo z za-vestjo od shoda, da v mestu Radovljici klerikalni fana-tizem ne bo nič opravil.

V Kranju, 15. grudnia.

Državnozbornske volitve so se minuli teden pričele. Dne 12. t. m. je volil splošni razred v Bukovini in na Kranjskem, dne 13. t. m. pa v Galiciji. V vsem je iz-voljenih 18 poslancev.

Kranjski deželni zbor se snide v sredo, 19. t. m.

V Pragi se je vršila dne 10. t. m. volitev prvega in drugega podžupana. Prvim je bil izvoljen s staro- in mladočeskimi glasovi odvetnik dr. Vojteh Fric, drugim pa inženir Rikard Neubert.

Nizjeavstrijski in češki deželni zbor sta se sešla v sredo dne 12. t. m. Dognati imata namreč deželni proračun za leto 1900.

V Bolgariji so se te dni menjali ministri.

Dopisi.

Z Bleda. Tukaj vlada sedaj že dlje časa mir. Kle-rikalci so po zadnjih občinskih volitvah utihnili in upamo, da tudi prihodnje državnozbornske volitve potečejo mirno.

Tudi raz lece se pri nas ne agituje, kar je popolnoma prav — politika ne spada v cerkev, ki je svet kraj. — Vendar pa gosp. Oblaku žilica ne pusti, da bi malo ne poagitiral za doktorja žlindro — toda prav na skrivnem. Zadnjič je vsiljeval Šuštersiča nekemu staremu kmetu in mu ga je tudi usilil, njegovemu sinu pa se ga ni upal priporočati, ker se je bal, da bi se ne zvedelo za nje-govo agitiranje, rekel je namreč njegovi ženi: »Bog ne daj, da bi se to zvedelo, potem sem koj v „Narodu“«. Prav, gospod župnik, da se bojite očitno agitirati — saj se za duhovnika tudi ne spodobi vmešavati se v tako umazane stvari — kakor se slišijo pri volitvah. Tudi mislite zidati cerkev, za kar bodele potrebovali vso ob-čino. Sicer ste že v uradni »Laibacherici« oznanili svetu, da to ne bo prav nič stalo občino, toda sedaj se vidi, da bo vendarle morala občina zidati cerkev, ali pa bomo hodili še nekoliko časa v to, ki bi, če se primerno po-pravi in snažna drži, popolnoma zadostovala. V tukajš-njem konzumu, ki ga je s tako gorečnostjo vpeljal prejšnji kapelan gospod Zorè, se tudi nekaj kuha. Nekdo je naznanil, da se toči v konsumu narejeno vino. Gla-varstvo je moralo dati preiskati stvar, in kemična pre-iskava je pokazala, da je narejeno vino. Kako, da vlada pusti, da se še nadalje prodaja taka, zdravju škodljiva brozga, nam je neumljivo. Gospod Zorè, ki se je tako rad bahal s svojo pobožnostjo, da se je skoro sam proglasil za svetnika, je koristil našim kmetom s konsumom prav malo, z devicami pa še manj.

Iz Bohinja. Krščan-ska ljubezen naših duhovnikov vidno napreduje. Ta ljubezen pa se ne vžiga za blagor in srečo bližnjega, temveč pri mnogih le za njegov de-nar in premoženje. Kako se morejo te priljubljene stvari pridobiti od bližnjega brez stroškov in posebnega truda, dajeta nam lep izgled dušna pastirja v Srednji vasi. Do-sedaj je bilo tukaj znano, da ima od te častitljive dvojice le kapelan Oblak posebno dober nos in veliko privlačno moč za hranilnične knjizice ter za druge take reči, o župniku pa smo imeli boljše mnenje. Mislili smo, da ima on več usmiljenja do ubogega kmeta kakor kapelan. V tej veri pa nas je tudi potrjevala okolnost, da se je večkrat pritoževal čez kapelana, češ, da bode ta ob vse pripravil njegove uboge Bohinjec ter tolažil nekatere gostilničarje in trgovce v Bohinju s tem, da jim je pra-vil, da jim kapelanova zadruga ne bo mogla dosti ško-dovati, ker bo po njegovih mislih kmalu propadla za vselej. Pred kratkim pa se je zgodilo v župnišču v Srednji vasi nekaj takega, kar dokazuje, da je dobil srednjevaški kapelan v svojem župnem predstojniku mo-gočnega konkurenta in da ta zabavlja čez kapelana menda le zaradi tega, ker mu je nevoščljiv lepih denar-nih dohodkov. Ta dogodbica bo na kapelana vplivala gotovo s tako močjo, da bode odslej poskušal napraviti še več smelih atentatov na hranilnične knjizice v Bohinju. Zato je pa tudi vredna, da jo zapišemo ter tako otmemo pozabljivosti. To dogodbico je provzročila neka hranilna knjizica, katere zgodovina je dolga in prav zanimiva, a za danes hočemo o njej le toliko povedati, kolikor je neobhodno potrebno za ta dopis. Zdaj pa k stvari! Ka-pelan Oblak je imel shranjeno hranilnično knjizico sred-njevaske hranilnice in posojilnice, na katero je bilo na-loženih 1400 gld. za Tomčevo ženo ali Tomčevko iz Stare Fužine. Kapelan je gojil zelo gorečo ljubezen za te denarce in ker so bili zapisani še na Tomčevko, se tudi on te ženske ni rad ogibal. Ko jo je nekoč došel na potu od sv. Duha, jo je še celo prav prijazno pozdravil, potem pa jo skrbno poprašal, kako misli narediti s svojim de-narjem. Ženica mu pravi, da namerava zapustiti 100 gld.

cerkvi sv. Martina, 100 gld. za svoje stariše, 100 gld. pa za sabo, ako se ne bode v tem še kaj premislila. Tomčevka je pozneje nevarno zbolela, in njen mož je šel h kapelanu ter zahteval, da mu izroči hranilnično knjižico bolne žene, ker se mu ta ni zdelo varno tisto pri njem še nadalje pustiti. Kapelan mu je nazadnje res izplačal z veliko nevoljo zahtevani denar, a pri tem si je pridržal 300 gld., o katerih je žena omenila, komu in zakaj jih misli zapustiti. Tomc pa ni bil zadovoljen, da bi se kapelana kar tako prijel 300 gld. Ko je žena zopet ozdravela, ji je prigovarjal, naj jih na vsak način reši iz kapelanovih krempljev; toda ona mu je ugovarjala, rekoč: «Kako se bom z gospodom kapelanom grdila, ker so mi med boleznijo storili toliko dobrega s tem, da so mi podelili toliko blagoslovov!» Letošnjo jesen je Tomčevka zopet zbolela in pred nekaj tedni umrla. Pred smrtjo je naredila ustmeno oporoko radi 1100 gld., 300 gld. pa je pustila v kapelanovi malhi, ker se ni hotela z njim «grditi». Tomc je imel v srednjevaški posojilnici naloženih na svoje ime 50 gld. Ko so pokopali njegovo ženo, je šel v župnišče, da bi vzel iz posojilnice ta denar ter se dogovoril z župnikom radi pogrebnih troškov. On je trdil, da ima pogreb plačati kapelan iz onih 100 gld., katere je žena pustila v njegovih rokah v namen, da se z njimi opravi in plača vse potrebno za njo. Kapelan se je branil plačati župniku za pogreb ter mu zatrjeval: «Pogreb se mora še posebej plačati, prisežem na to, prisežem!» Tomc je potem zahteval od kapelana, naj mu izplača iz posojilnice njegovih 50 gld., ker jih bode potreboval. Kapelan se je izgovarjal, da nima časa ter določil Tomcu nek drug dan, da pride po denar. Ko je Tomc prišel na določeni dan v župnišče h kapelanu, mu je ta odštel njegovih 50 gld. v bankovcih in nato sta se oba podala ven doli po stopnicah. V veži pa ju je že čakal trebuhasti župnik, in ko sta prišla do njega, je kapelan stopil prav k njemu ter mu nekaj povedal, kar pa Tomc ni razumel. Tomc je še vedno držal papirnati denar v roki, kakor ga je prejel od kapelana, in župnik mu ga je potegnil iz roke, si vzel dva desetaka in en petak, mu ostanek in en goldinar vrgel nazaj, potem pa ga pognal skozi vrata proti domu s psovki: «Lump, goljuf!» Ker si mož ni bil v svesti kakega nepoštenega dejanja in ga tudi sosedje poznajo kot poštenjaka od nog do glave, ni mogel teh surovih in neopravičenih župnikovih psovkov kar tako spraviti, kakor spravlja župnik in kapelan od kmeta težko pridobljeni denar. Zato je naprosil svojo sosedo, katera je stregla njegovi rajni ženi in je dobro poznala poštene razmere v njegovi hiši, da je šla z njim v župnišče k župniku, ter da bi mu tam pomagala dokazati, da je njegova žena zaupala njemu vse in da ni on nikak nepoštenjak. «Vidite, gospod župnik,» je rekel užaljeni mož, «tale žena dobro ve vse, kako je bilo pri nas, ko je še rajnka živela in tudi ve dobro, da nisem naredil ničesar nepoštenega; prosim torej, da me pred njo oprostite besedi, s katerimi ste me zmerjali, da ne bodo ljudje mislili, da sem res tak!» Sedaj pa se je farovski trebuhar raztogotil nad ubogim možem, da mu je zmanjkalo kar sape. V svoji sveti jezi je pograbil steklenico na mizi ter jo vrgel v drznega obiskovalca; ker pa ga to ni prepodilo iz sobe, začela je debela blagoslovljena roka za njim treskati še stole in druge take reči! Ženska priča je takoj prestrašena zbežala, Tomc pa je ostal trdovraten in ni hotel takoj zapustiti razgrajočega farovškega gospodarja. Vnovič je zahteval, da se prekličejo žaljive besede, ter rekel, da ne zapusti prej sobe, čeprav ga župnik ubije na mestu, dokler ne dobi zadoščenja. «Poberi se mi ven!» je nato

zadonelo iz orjaškega župnikovega grla, in s tem zadoščenjem je Tomc odšel iz župnišča, ko je izprevidel, da ne bode imel njegov obisk zaželenega uspeha. Ves potrt je prikreval domov ter potem pripovedoval sosedom, kaj se mu je pripetilo v župnišču. «Oh, to je krščanska ljubezen, to je krščanska ljubezen!» je vzdihoval stari mož ter v svoji žalosti vil in sklepal žuljavi roki. Poslušalci so strmeli nad to novico, ker kaj takega bi si prej od srednjevaškega župnika še misliti ne mogli; ko pa so se razhajali, so nekateri pomembno pristavili: «Vsi so enaki!»

Novičar.

Na Gorenjskem.

Cenjenim naročnikom «Gorenjca». Leto 1900. se bliža h koncu, zato opozarjamo vse one, ki so z naročnino še na dolgu, da v kratkem določijo še zaostalo naročnino, oziroma v Kranju dostavnino. Le tedaj je možno, da bodo prejeli vse številke. Upravništvo.

Osebnosti. Nadučiteljem sta imenovana gospoda Anton Zibert na Ježici in Ivan Sonc v Preski. — Gosp. Josip Traven, učitelj v Naklem, je umirovljen.

Dekan Koblar se kvalificira! V nedeljo zjutraj je g. Koblar pri prvi maši po končani propovedi priporočal klerikalnega kandidata in potem še pristavil, da oni, ki bo šel volit liberalca, ob zadnji uri ne bo imel mirne vesti. Kdor je tedaj volil poštenjaka Jelenca, naj ima nemirno vest, kdor pa Zlindro-Šuštersiča, bo pa brzkone kar gorak prišel v nebesa, onega Šuštersiča, za katerega Koblar sam ne mara. Gospod dekan sicer sam to dobro ve, da ga Kranjci ne čislamo posebno visoko, a malo več dobrega okusa bi mu pa vendar prisojali. Take slabe dovrtice pač lahko prepusti svojemu tovarišu preč. gospodu Pokornu v Besnici, od kakega Koblarja bi pa pričakovali kaj boljšega in ne takih neslanih burk. Dekle so se domov prismejale. Še celo tercijalke so se nosile nad dekanom, mi volilci smo se pa povpraševali, če ta «nemirna vest ob zadnji uri» velja tudi za takrat, ko smo šli razen treh duhovnikov vsi na volišče za takratnega «liberalca» Koblarja, proti kateremu se je izpostavila monštranca ali pa, če se je s spokorjenim Koblarjem tudi nam odpustil tisti greh. Nismo se mogli zediniti; a v tem smo soglašali vsi, da imamo še danes vsi prav slabo vest, ker smo takrat sploh šli volit Koblarja. — Vtorek je pa prilomastil na Primskovo znani politični krojač Skalja in tamkaj letel od hiše do hiše ter pravil kmetom, «da so mu g. tehant naročili, da morajo jutri vsi voliti Šuštersiča, če ne jim bo pa učitelj Luznar bral mašo...» Primskovljani se namreč boje, da bi ne izgubili svojega duhovnika. Koblarjevo delovanje «za vero» postaja vedno obsejnejše. Ni dvoma, da postane skoro korar in potem menda vzame «klerikalnega mučenika» Skaljo seboj. Naša hvaležnost mu je potem zagotovljena. Bratca sta se našla v srčnem objemu!

V kranjskem okraju se govori, da je v nekem gozdu pri Šenčurju hudič popisoval one liberalce, ki so obetali kranjskemu dekanu, da ga skopljejo v mrzli Debelekovi luži. Ker ni imel druge pisalne priprave pri rokah, pisal je imena kar z repom na rob v soboto izišle številke «Slov. Naroda». Eden, ki ga je videl.

Ponarejalec denarja. Dne 2. t. m. je bila pri kajzarju Janezu Štefetu z Visokega pri Kranju hišna preiskava zaradi neke tatvine. Pri tem pa so našli pri njem razne priprave za ponarejanje papirnatega in srebrnega denarja. Janeza Štefeta in njegovega brata Franca so izročili sodišču v Kranju.

Iz Velesovega. Tukaj se razširja med otroci precej močno vratnica in škarlatinka. Dosedaj je umrlo že 7 otrok. Dne 8. t. m. je naenkrat bilo četrto mrličev, katere so prenesli v mrtvašnico. Stari ljudje pravijo, da so pred 40 leti bili enkrat 3 mrličji en dan v mrtvašnici, potlej ne več.

Umrli je v Radovljici pekovski mojster in posestnik gospod Franc Kersič v starosti 51. let. N. v m. p.!

V Podnartu je v petek, dne 7. t. m. umrla hčerka Jelica, bivšega državnega poslanca g. Josipa Pogačnika.

V Lescah se je vršila minulo soboto Prešernova veselica, ki je — kakor čujemo — izvrstno uspela. Natančnejega poročila nismo prejeli.

Na Jesenicah je utonil občinski sluga Viljem Božič. Padel je ponoči z mosta v Savo.

V št. Vidu pri Ljubljani je bil dne 9. t. m. zaklan fant Jože Merčun, katerega so razjarjeni fantje, ker so se zvečer sprli v neki gostilni in jih je Merčun napodil s kamni, oklali z nožem, tako da je ta padel na tla in čez nekaj časa vsled izkrvavljenja umrl.

Tatvina. Mizarskemu mojstru Jožefu Šuštersiču iz Vižmarjev je ukradel dne 2. t. m. njegov vajenec Fr. Pustavrh, ko so bili vsi hišni prebivalci v cerkvi, iz nezaklenjene omare dragocenosti v vrednosti 96 K. Tat je izginil od tistega časa.

Tepi so se dne 30. m. m. domači fantje v Dravljah pri gostilničarju Val. Florjančiču, ki jim ni hotel več dati vina, ker so ga imeli že preveč »pod kapo«. Škode so napravili gostilničarju okrog 70 kron.

Tatvina. Dne 27. m. m. je nekdo pouzmal na postajališču Tavčarjev dvor 300 vozniških listkov in 7-96 kron denarja.

Zlikovstvo. Dne 5. t. m. je nekdo podrl na cesti blizu Lahovič, okraj Kamnik, Marijin kip iz kapelice posestnika Valentina Kosa. Dejanja sumljivega postopača Franca Šambergerja so domači fantje vjeli in ga izročili orožništvu.

V odbor delavske zavarovalnice zoper nezgode v Trstu voli tudi kranjski okraj sporazumno s kamniškimi kot odposlanca delodajalcev dne 18. grudnia t. l. gospoda Feliksa Stareta, graščaka s Kolovca. Pojasnila o tej zadevi daje in sprejema glasovnice gosp. Rudolf Kokalj, blagajnik okrajne bolniške blagajne v Kranju, do prihodnjega ponedeljka, t. j. dne 17. t. m.

Na Kranjskem sploh.

Porotne obravnave v Ljubljani. Dne 6. t. m. je bil obsojen mesarski pomočnik Franc Zupanc iz Duplic, sodni okraj Kamnik, zaradi tatvine, javnega nasilstva in potikanja, na 6 let težke ječe. — Dne 7. t. so sodili nevarnega tatu Jan. Krhlikarja iz Slivne, ki je kradel tudi po Gorenjskem, na 9 let težke ječe.

Križem sveta.

Buri so te dni dosegli lep uspeh s tem, da so zapodili v beg angleško vojsko, broječo 2500 mož. Pet angleških častnikov je mrtvih.

Volilno gibanje.

Državnozborska volitev v splošnem volilnem razredu.

V sredo je bil izvoljen — kakor se je vedelo že naprej — poslanca za V. kurijo dr. Ivan Šuštersič, ki je dobil 38.236 od 54.229 oddanih glasov. Narodno-napredni kandidat Luka Jelenc je dobil 11.812, socijalni demokrat Kopač pa 3.847 glasov. 334 glasovnic se je glasilo na druga imena, 523 jih je bilo neveljavnih.

Dočim sta Jelenc in Kopač dobila 15.659 pravih ljudskih glasov, razpolaga klerikalni poslanec 38.236 glasov, ki so pa vse kaj drugega kakor ljudski glasovi. Večino je dobil Jelenc na Gorenjskem v Kranju, v Radovljici, na Bledu, lepo manjšino je dobil v Domžalah, Selcih, Besnici, Kranjskigori in Lukovici; pohvaliti pa je zlasti Žabničane, nekatere volilce s Trate pri Poljanah i. t. d. V kranjskem okrajnem glavarstvu ima dr. Šuštersič 5191 glasov, Jelenc le 595. Ako vpoštevamo vse odnošaje, potem se moramo čuditi, da je Jelenc pri nas na deželi razen nekaj učiteljskih glasov sploh še vjel kak glas. Klerikalna stranka je delala za svojega posvetnega poglavarja dr. Šuštersiča z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi. Vedeli so prav dobro, da bi se s padcem Šuštersičevim porušila tudi vsa stranka. Blagoslovljeni gospodje, ki prejemajo vsaki dan sv. obhajilo in njih podrepaniki so med nezavednim ljudstvom raztrosili laži, da Jelenc ni katoliške vere, da bo iz šole odpravil krščanski nauk, in da se bo za slučaj njegove izvolitve vpeljala »frej ljubezen«! Hujskali so ženice, vršila so se izpraševanja po gostilnah, duhovniki so oznanjevali križarsko vojsko, delali so z monštranco, pretili s peklom in hudičem, prerokovali nesrečno zadnjo uro, zlorabljali so oltar, leco in spovednico, z eno besedo, storili so vse, kar je bilo v njih moči, da se je vera teptala v blato. Uboga vera, res si v nevarnosti zbog tega grdega bogoskrunskega početja! Nadalje moramo vpoštevati, da je bila zlasti za prosto ljudstvo kandidatura učitelja nesrečna ideja. Po deželi smatra neuko ljudstvo šolo za nepotrebno breme in vsled vednega hujskanja učitelja večinoma ne gleda prijazno.

Ako se na vse to oziramo, moramo vendar zadovoljstvom konstatirati, da je dobil narodno-napredni kandidat na Gorenjskem razmeroma še dosti glasov. Ti posamezniki na deželi, ki so oddali svoje glasove Jelencu, so res odločni neustrašeni možje, ki so volili iz prepričanja in se niso dali strahovati po nadležnih kapelanih. Takih značajnih mož je mnogo, in ti nam bodo pridobivali vedno več somišljenikov. Tudi na Gorenjskem se je začelo daniti. Vsa čast pa vrlemu kmetškemu ljudstvu na Dolenjskem in Notranjskem. Tam doli se je zdanilo že tako, da se klerikalcem že kar blišči vsled premočne svetlobe. Posamezni žarki so prisijali tudi na Gorenjsko!

Nekaj pa je, česar ne smemo zamolčati. Če priznamo lastne napake, tem lažje se jih iznebimo. Narodna stranka je postavila za peto kurijo svojega kandidata. Dolžnost strankina je tedaj bila, delati z vsemi silami za kandidata — naj bo potem ta ali oni. To se ni zgodilo in boljše bi bilo, ako bi ne bili postavili kandidata za splošni volilni razred. Krivda zadene nas vse. Grešilo se je v Ljubljani, kakor po deželi. V Ljubljani je dobil Jelenc 1236 glasov, dr. Šuštersič 1204. Udeležba od narodne strani je bila slaba, a klerikalci so delali z vso vnetostjo. Ako bi se pristaši narodne stranke podali resno v boj, bi moral dobiti Jelenc dve tretjini glasov. Tudi v Kranju nismo storili svoje dolžnosti. Za Jelenca se je oddalo 150 glasov, za dr. Šuštersiča 71. Delalo se od naše strani ni ničesar, ali malo. Pri količkah dobri agitaciji bi bili lahko pridobili še sto glasov, nekaj pa nasprotnikom odbili. Res je sicer, da je težavno agitirati, ako se ve že naprej, da je popolen uspeh nemogoč. »Kaj bom šel volit, saj ni upanja do zmage, in moj glas ne pride v poštev«, tako so modrovali nekateri, drugi so pa zopet zavzemali stališče, da naj v peti kuriji volijo le tisti, ki sicer nimajo volilne pravice. Učimo se od nasprotnikov. Kar je v Kranju klerikalcev, so prišli

do zadnjega moža, od dekana Koblarja do — Zorčevega peka, ki je dobil za to uslugo še eno krono v denarjih. Zadnje volitve so nam bile prav dobra šola za prihodnje!

V naslednjem podajamo pregled glasov iz posameznih okrajnih glavarstev:

	Veljavni glasovi	Nerjavni glasovi	Dr. Iv. Šušteršič	Luka Jelenc	Josip Kopat	Cepljeni glasovi
Ljubljana mesto A—G	724	6	276	276	171	1
H—L	805	1	296	341	167	1
M—R	731	4	285	279	167	—
S—Z	872	18	347	340	181	4
Postojna	5.324	53	3.069	1.884	322	49
Kočevje	3.664	44	3.065	525	31	43
Krško	4.830	66	2.386	2.297	107	40
Kranj	5.813	23	5.199	595	5	14
Ljubljanska okolica	5.600	81	4.865	454	262	19
Litija	4.189	13	2.951	384	821	33
Logatec	4.328	29	2.177	1.078	1.071	2
Radovljica	3.800	55	2.824	510	448	18
Novo Mesto	5.550	77	4.233	1.222	52	43
Kamnik	5.356	29	4.531	739	47	39
Črnomelj	2.643	24	1.732	888	—	23
	54.229	523	38.236	11.812	3.852	329

Absolutna večina znaša tedaj 27.115.

Prosta volitev?! Od vseh strani iz dežele nam dohajajo poročila, s kakim nezaslišanim terorizmom se je vplivalo pri volitvi iz pete kurije na volilce. Župan predoselski Janez Zabret (Šengar) je neki hodil po Britofu od hiše do hiše in pestil ljudi, da bodo pri c. kr. okrajnem glavarstvu kaznovani, ako ne bodo šli volit. — Šengarjev sin, po domače «Čuk» je pa stal ob času volitve v veži pred volilnim lokalom in pregledal vsakemu volilcu glasovnico. — Župnik Hromec iz Šenturske gore je pripeljal svoje volilce kar v procesiji v Cerklje. Ti «ponosni Gorenjci» so cokljali odkriti za svojim dušnim pastirjem, molili so na glas za srečno volitev, za izvolitev Žlindre-Šušteršiča in nabirali so med potjo novih rekrutov za to novodobno krizarsko vojsko. Ubogo ljudstvo! Koliko časa se boš še dalo slepariti brezvestnim hujskačem v posmeh pametnim ljudem? — Pritisk iz Ljubljane na posamezne duhovnike je moral biti nezaslišan. Še celo cerkljanski župnik gospod Golobič, sicer vse časti vreden in miren duhovnik, je pri izpraševanju v župnišču popisoval kmetom glasovnice. Prepričani smo, da se mu je gnusilo to nečuvno delo. — Nek drug župnik se je pa opravičeval, naj se mu oprostijo, ker mu je bilo popisovanje glasovnic zaukazano. — Primskovski mežnar je agitiral proti Jelencu s tem, da so liberalci podražili — žganje. — Takih slučajev bi navedli lahko še mnogo, vendar zadostuj to, iz česar bodo zavedni kmeti volilci lahko sami izprevideli, s kako nesramnimi sredstvi delajo klerikalci za svoje kandidate.

Volilci četrte ali kmetijske skupine! Prihodnji torek vršile se bodo volitve iz kmetijskih občin na Kranjskem, ki volijo pet poslancev. Kakor se da sklepati iz poročil zadnje volitve v peti kuriji, bode narodno-napredna stranka — ako pojde po sreči — priborila si tri mandate: notranjski in oba dolenski, ki so bili dosedaj last klerikalcev. Zatorej storimo le svojo dolžnost, ako opozorimo tudi gorenjske kmetijske volilce, naj bi tudi oni posnemali svoje dolenske in notranjske brate. Kmetje, sedaj gre vendar za vašo — kmetijsko korist. Dolenci in Notranjci bodo volili može iz svoje srede, ki so vsi vneti za kmetijski stan. Tudi Vam, Gorenjci, ne preostaja drugega, kakor pridružiti se jim! Lansko leto ste i Vi, kakor Dolenci in Notranjci rešili čast kmetiskemu

stanu, ko niste pustili ugonobiti naše kmetijske družbe, zato oddajte vtorek, dne 18. t. m. svoj glas ravnatelju kmetijske družbe v Ljubljani gosp. Gustavu Pircu. Živio kmetijski stan!

Gospode dopisnike iz kamniškega in radovljiskega okraja, kakor tudi iz drugih okrajev, uljudno prosimo, naj nam takoj sporoče izid volitve vtorek.

Klerikalci so kar podivjali vsled zmage v V. kuriji. «Slovenec» od četrta je v pravem pomenu besede zmage pijan. V tej ginjenosti je pozabil šteti glasove po Dolenjskem in Notranjskem. Vidi le 38.000 glasov, katere je dobil dr. Šušteršič. Res ponosni ste lahko na te glasove in svoje «zavedne» volilce. Niti 5000 jih ni vmes, ki so šli volit iz prepričanja, če pristejemo zraven tudi vse duhovnike in posvetne kruhoborce, kar jih ima klerikalna stranka. Drugih 33.000 ste pa zapeljali z lažmi, sleparijami in bogoskrunstvom. Kakor ovce v mesnico, tako ste gnali ubogo nezavedno ljupstvo na volišče. To veste sami prav dobro in potem si drznete očitati naprednjakom, da so uporabljali vsa mogoča nasilstva. Na dan ž njimi! Taki ste kakor oni tat, ki je po izvršeni tatvini tekkel in upil «držite ga», samo da bi ljudje ne opazili njegove lumparije. Sram vas bodi! Pri vsem tem vam je pa dobro znano, da narodno-napredna stranka še ni bila nikdar tako močna, kakor sedaj. Iz vsega se vidi, da ste pričakovali še boljšega uspeha. Zato sedaj rohnite in vpijete «Proč z liberalnim časopisjem! V boj proti vsem, ki širijo ta strup med naš narod!» Ne bo šlo! Vedno več bo tega «strup», ki bo ozdravil ubogi narod klerikalne sleparije. Vaše preklinjanje se bo spremenilo v blagoslov. Če hočete pa napravimo kompromis. Prepustimo vam časopisje, vi pa nam odstopite samo za dva meseca po vas zlorabljeno prižnico in spovednico. Naenkrat bodo vsi vaši «zavedni» volilci v našem taboru; še celo v kranjskem okraju, kjer bi za enkrat zmagal še celo hudič kot klerikalni kandidat proti svetniku, katerega bi postavila narodno-napredna stranka. Radovedni smo, če boste prihodnji teden še tako korajžni!

V Galiciji je izvoljenih v peti kuriji 9 poslancev poljskega kluba, 5 Stojalovskega skupine, 1 socijalni demokrat, 1 neodvisni socijalist.

V Bukovini je voljen v peti skupini 1 Mladorusin in 1 Starorumun.

Učenec

se v trgovino z mešanim blagom **takoj sprejme.**

Kje? pove upravništvo «Gorenjca».

240—1

Kranj še ni videl!

kaj se dobiva za **božične praznike** pri **E. Brandtu**

posebno velika izber raznovrstnih okraskov
za božična drevesca

po neverjetno nizkih cenah. 241—1

Potice, šarkelje in drugo pecivo za čaj i. t. d. i. t. d.

Kmetijo pred očmi!

Konec.

In kmet! Kdaj se boš zdramil in izprevidel, da iz tvoje kašte vsi drugi ven nosijo, kdaj boš izprevidel, da farovška kašta tvoji nikdar še ni zrna dala v namen, da bi ti boljše izhajal, k večjem v davno minulih časih grajščina, samostan le toliko, da kot uprežna tlačanska živina nisi umrl gladu. — Kdaj pa zdaj? Vsak stan in vsak delavec se briga za svoje koristi, se združuje, da je močnejši v združenju in izbira za svoje zastopnike najzvestejše mu može in može svoje krvi, svojega gospodarskega kroja; ti slovenski kmet pa jemlješ svoje zastopnike, zaupnike iz sovražnega ti tabora, iz sovražne ti gospodarske rase. Kako se ti more boljše goditi!

Ne jemljimo svojega slovenskega življenja na lahke rame! S plesi in godbami ne storimo dosti. Prej kruh, in potem šele godba. Naš mali narod bo farovška roka v vladah in doma v kratkem spravila ob vso gmotno in duševno moč. Nič več že ni najti med nami idealizma. Farovž vrže par kosov iz svojih grdo pridobljenih zakladov ven in slovenska reva med našo slovensko inteligenco, ki si sama ne more pomagati do trdnega gmotnega stališča, se tepe za te kose. — In kaj narod! Ali je ali ga ni. Kaj premore v boju z velikimi narodi. Požrli ga bodo! Kako se moremo ustavljati mi reveži. Tako se že argumentuje v vrstah onih, ki dobivajo svojo plačo v davkariji. To se je nekdanj drugače glasilo. Seveda danes ne premoremo ničesar z vpitjem: «Živio narod!» — pač pa, ako se podamo na gospodarska tla naroda, ter tam spravimo kmeta do samosvesti, kakor smo tuintam poklicali meščana iz tujega doma. —a—

Gospodarske stvari.

Varstvo pticam.

Dalje.

Gosenice in bube od tako škodljivega zeljnega belina, hrošči so njegova najljubša hrana. Pisec te razprave sam je videl, kako je neveden lovec, idoč mimo neke hiše, ustrelil na tropo vrabcev ter zadel naenkrat tri. Na moje vprašanje, zakaj strelja vrabce, je odgovoril, da so ti najškodljivejše ptice. Seveda sem ga posvaril.

Res se včasih jeseni zapodi tudi v poljske pridelke, zoblje črešnje in se pridruži kokošim in golobom, da dobi kosilce, toda pomisliti je, da so ž njegovo pomočjo drugi poljski pridelki toliko bogatejši.

Prav lahko bi torej sprejeli tega ptiča med druge koristne ptice, kamor gotovo tudi spada (kakor zajec gotovo med škodljive gozdne živali). Če pa bi se le katerikrat preveč pomnožil, no naj bi se pa potem smel potrebiti, sosebno, ker daje okusno meso. Po sedanjih zakonih pa se naši ptičarji in morilci ne morejo kontrolirati, kajti v takem slučaju odgovori vsakdo lahko lakonično: «Saj sem streljal vrabce», med tem, ko vsakdo vse pobere, kar pride v njegovo mrežo ali pred puškino cev. Na Spodnjem Avstrijskem je celo v zakonu za «varstvo ptic» izrecno dovoljeno, da se smejo taki in enaki ptiči kakor n. pr. vrabec, dlesk, gozdni drozeg, brinovka i. t. d. od 1. velikega srpana pa do 15. prosinca

ali loviti ali pa takoj pobijati in prodajati v hrano. Jaz pa pravim: Vse take ptice zaslužijo priznanaanja v vseh kronovinah, tudi na Spodnjem Avstrijskem. Konec pride.

Poljedelsko ministrstvo je dovolilo za nabrežne varnostne naprave ob Kokri nasproti občini Breg 320 K. K tej gradnji bo tudi deželni odbor prispeval tretjino stroškov iz deželnih sredstev.

Cene govejega mesa so znašale povprečno v minulem mesecu na Gorenjskem za kilogram: v Kamniku, Mengišu, Krasnji in v Škofji Loki 88 vin., v Kranju, Radovljici in v Kropi 1.— K, v Kranjski gori 1.08 K, na Jesenicah 96 vin., na Bledu 1.08 K.

Domača knjižnica.

Novi domovinski zakon s postavnimi določili temeljem katerih morejo zadobiti tu- in inozemci domovinstvo v avstrijskih občinah. Spisal Rudolf Starovasnik. Pod tem naslovom je izšla v založništvu Ign. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani 26 strani obsegajoča knjižica, ki je prav poljudno pisana z nekaterimi obrasci. Pisatelj je imel kaj srečno roko, da je znal zbrati iz obsežnega zakona vse najvažnejše določbe. Cena 60 vin., po pošti 3 vin. več.

Vozni red

na gorenjski in kamniški progi državnih železnic

veljaven od 1. vinotoka 1900.

Vlak odhaja v Ljubljano, in sicer z Jesenic ob 9.27 dopoldne, 2.31 popoldne, 6.45 zvečer in 3.22 ponoči; iz Lesec-Bleda ob 9.53 dopoldne, 3.04 popoldne, 7.18 zvečer in 3.48 ponoči; iz Radovljice ob 9.59 dopoldne, 3.10 popoldne, 7.24 zvečer in 3.54 ponoči; iz Podnarta-Krope ob 10.16 dopoldne, 3.28 popoldne, 7.42 zvečer in 4.12 ponoči; iz **Kranja** ob 10.31 dopoldne, 3.46 popoldne, 8.01 zvečer, 4.28 ponoči; iz Škofje Loke ob 10.43 dopoldne, 3.59 popoldne, 8.15 zvečer, 4.41 ponoči in pride v Ljubljano (južni kolodvor) ob 11.16 dopoldne, 4.38 popoldne, 8.51 zvečer in 5.15 ponoči. — Iz Ljubljane nazaj pa odhaja ob 7.17 zjutraj, 11.51 opoldne, 4.06 popoldne in 12.05 ponoči; iz Škofje Loke ob 7.56 zjutraj, 12.28 opoldne, 4.45 popoldne in 12.39 ponoči; iz **Kranja** ob 8.11 zjutraj, 12.41 opoldne, 4.57 popoldne in 12.53 ponoči; iz Podnarta-Krope ob 8.27 zjutraj, 12.57 opoldne, 5.13 popoldne in 1.10 ponoči; iz Radovljice ob 8.45 zjutraj, 1.14 opoldne, 5.30 popoldne in 1.27 ponoči; iz Lesec-Bleda ob 8.57 zjutraj, 1.25 opoldne, 5.40 popoldne in 1.34 ponoči; z Jesenic ob 9.28 zjutraj, 1.56 opoldne, 6.11 popoldne in 2.05 ponoči.

Vlak odhaja v Ljubljano, in sicer iz Kamnika ob 5.30 zjutraj, 9.53 dopoldne in 4.55 zvečer; iz Jarše-Mengeša ob 5.52 zjutraj, 10.12 dopoldne in 5.15 zvečer; iz Domžal 6.05 zjutraj, 10.22 dopoldne in 5.26 zvečer; in pride v Ljubljano ob 6.49 zjutraj, 11.06 dopoldne in 6.10 zvečer. — Iz Ljubljane odide v Kamnik, in sicer ob 7.28 zjutraj, 2.05 popoldne, 6.50 zvečer in pride v Domžale ob 8.13 zjutraj, 2.50 popoldne in 7.37 zvečer; v Jarše-Mengeš ob 8.23 zjutraj, 3.00 popoldne in 7.48 zvečer; v Kamnik ob 8.42 zjutraj, 3.19 popoldne in 8.07 zvečer.

Hiša v Kranju

s prijaznim vrtom proda se iz proste roke pod ugodnimi sogoji

Več se izve pri gospodu **M. Ažmanu**, mizarskemu mojstru v **Kranju**. 239—1

Kmetje-volilci!

Zavedni gorenjski kmetje bomo volili dne 18. t. m. gospoda GUSTAVA PIRCA, ravnatelja c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani, svojim državnim poslancem. Zatorej ne dajte se slepiti duhovnikom. Ostanimo možje in ne bodimo šljeve!

Več gorenjskih kmetov.

Tedenski sejem v Kranju dne 10. t. m.

Prignalo se je 115 glav goveje živine, 1 tele, 164 prašičev, — ovac, 21 buš, — koz. 50 kg: pšenice K 7.50, proša K 7.—, ovska K 6.—, rži K 7.—, ajde K 6.50, ječmena K 7.—, fižola koka 10.—, ribničana K 9.50, krompirja belega K 1.80, rumenega K 2.—, deteljno seme K 45.— do K 50.—.

Vizitnice in kuverte po zelo nizkih cenah priporoča „Kranjska tiskarna“ v Kranju.

Učenec

se sprejme takoj v specerijsko prodajalnico. Zahteva se vsaj štiri razrede ljudske šole.

Kje? pove upravništvo „Gorenjca“.

230—4

KAROL FLORIAN

trgovina s knjigami, galanterijskim blagom, muzikalijami in godbenim orodjem v Kranju, glavni trg

priporoča svojo veliko zalogo pisalnega orodja, šolskih in drugih knjig, vsakovrstnega papirja, kuvert, posetnic (vizitnic) in galanterijskega blaga.

Tudi sem preskrbel veliko zalogo godbenega orodja in strun in prodajam vse po najnižji ceni. 11—49

Gospodom učiteljem in prekupevalcem pri šolskih knjigah deset odstotkov popusta.

Ivan Sartori

ključarstvo in trgovina z železnim blagom v Radovljici (Gorenjsko).

Tu se dobivajo vsake vrste šivalni stroji za šivilje, krojače, čevljarje, slamoreznice najboljnih vrst po nizki ceni.

Vsak stroj se tukaj lahko poskusi in ogleda. Za vsak stroj se jamči eno leto.

Stroji dajo se tudi na obroke.

214—8

Nj. svetost papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Laponiju gospodu lekarnarju G. Piccoliju v Ljubljani pristrčno zahvalo za doposlane Jim stekleničice 161a—21

tinkture za želodec

in so njemu z diplomom dne 27. novembra 1897 podelili naslov »Dvorni založnik Nj. svetosti« s pravico v svoji firmi poleg naslova imeti tudi grb Nj. svetosti.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji priporočajo boleham G. Piccolijevo želodčno tinkturo, katera krepi želodec, povečuje slast, pospešuje prebavljanje in telesno odprtje. Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje G. Piccoli, lekarnar »pri angelu« v Ljubljani, na dunajski cesti.

Tinkture za želodec pošilja izdelovatelj v skatljah po 12 stekleničic za gld. 1.26 a. v., po 24 steklenic za gld. 2.40,

po 36 za gld. 3.50, po 70 za gld. 6.50, po 110 za gld. 10.30. — Poštnino mora plačati p. n. naročnik.

Loterijska srečka dne 7. grudnia t. l.

Gradec: 69 67 52 51 81

Za božič in novo leto

priporoča ogledati si

razstavo

H. Suttner

urar v Kranju

238—1 trgovec z zlatnino in srebrnino.

Priznano nizke cene.

Doktorja pl. Trnkoczyja

preizkušena zdravilna in redilna sredstva, preizkušena 188—7 že mnogo let, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim povzetjem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za številne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledice, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkóczyja Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepično, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (četrt kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja Želodčne kaplice. Izborna sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepično, bolesto utešujoče, tek vzbuja, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice odvajalne, želodec čistilne. Čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasanje želodca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Skatlja 42 h, šest skatlj 2 K 10 h. — Pocukrene kroglice. Skatlja 80 h, tri skatlje 2 K.

Prsni, plučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen za lahko raztvorljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

preizkušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, zulfem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev i. t. d. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Ze blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljen, kadar krave nočejo zreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Prašičji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dijetelno sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Ta prašek dobite v vseh prodajalnah in tudi kakao sladni čaj. Če jih pri Vas ne dobite, potem pišite na lekarno Trnkóczyjevo v Ljubljano.

Prodaja na drobno in debelo.

Največja tovarniška zaloga sukna J. Grobelnik Ljubljana, Mestni trg 20

priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst 77—39
suknenega blaga

jägerndorfskih, brnskih in angleskih stofov, vsake vrste
letnega in zimskega lodna, kakor tudi mnogovrstnega

manufakturnega blaga

hlačevine in vse k oblekam potrebne oprave. — Velika
zaloga volnenega in bombažnega blaga za ženske obleke,
svilnatih in volnenih robcev.

Krojačem, ki stržijo mnogo blaga, posebno
znižane cene.

Bogata zbirka vzorcev sukna se razpošilja na
zahtevanje.

Ceneji nakup kot povsod drugod.

IVAN KORDIK

trgovina z galanterijskim blagom
Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice št. 10-14

priporoča svojo veliko zalogo na drobno in na debelo

jedilnih in kuhinjskih potrebščin

iz alpage in alpage-srebra, in veljajo predmeti iz
alpage (trpežne bele kovine):

1 tucat žlic, navadnih gld. 4-40, težkih gld. 5-50
1 " za kavo " 2-20, " 2-60
1 " nožev ali vilic " 6-—, " 2-60

Jedna velika žlica za mleko gld. —30, za juho gld. 2-—

Noži in vilice z roženim, koščenim ali trdo-lesenim ročajem:

12 parov navadnih od gld. 1-80 do gld. 3-—
12 " boljnih " " 3-50 " 7-50

Svečniki iz alpage, visoki 21 24 26 1/2 cm

84—38 gld. 2-— 2-30 2-60

Manufakturna (gvantna) trgovina.

Češnik & Milavec

Ljubljana, Špitalske (Lingarjeve) ulice

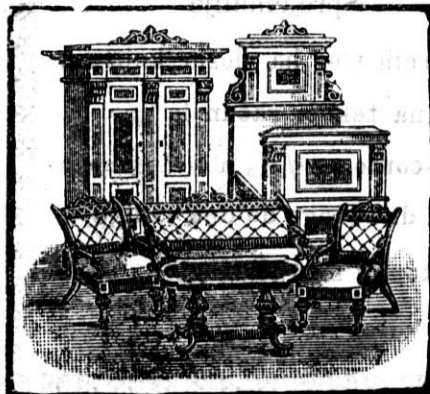
v novozgrajeni mestni hiši, opozarjata slavno občinstvo
na nju popolnoma z novim jesenskim in zimskim blagom
založeno trgovino, kakor: novosti v pavolnatih, pol-
volnenih in volnenih oblek za ženske, fini kamgarn,
ševiot (Damentuch), loden i. dr., gladko in pisano, perilni
modni barhent za jopice, bluze in obleke. 199—11

Velika zaloga raznovrstnega sukna, štofa, kam-
garna, ševiota ter znanega pristnega gorenjskega
loškega štofa. — Novosti v volnenih, svilnatih in
ženiljastih rutah in šerpah (pintah), pletenih (štrikanih),
suknenih ogrinjalkah, plahlah, gorenjskih in ogrskih
kocih, pavolnatih in volnenih postelnih kocih i. t. d.

Vse navedeno po najnižji ceni.

Vzorci se po pošti brezplačno razpošiljajo.

R. LANG, Ljubljana (Kolizej)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, zaloga
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjačev, počl-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 76—39

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

G. Tönnies, Ljubljana

tovarna za stroje, železo in kovinolitnica

priporoča kot posebnost vse vrste

stroje za slamoreznice
in žage. 81—39

Prevzame in izvršuje stav-
binska in tesarska dela.

Bredliškarija.

Franja Meršol Ljubljana
Mestni trg 18

priporoča svojo veliko

82—39

zalogo pričetih in izdelanih ročnih del

in vsa v to stroko spadajoča dela. Sprejemam vsakovrstna

bela, zlata in svilnata ročna dela

(monogrami).

Vsa dela se izvršujejo točno in po nizkih cenah. — Zunanja
naročila točno.

Dobro znana, že čez 30 let obstoječa stara gostilna

„pri Tišlerju“

Kolodvorske ulice št. 26

gredoč od kolodvora proti mestu na levo, na kar se slavno potujoče
občinstvo, da se izogne pomoti, posebno opozarja. Dobra postrežba,
vedno sveža okusna jedila, pristna vina, izborna, ob vsakem času
sveže pivo. Dalje je v tej staro-znani gostilnici vsikdar na razpolago
mного sob s snažnimi posteljami, vse po jako nizki ceni.

Zahvaljuje se slavnemu občinstvu za mnogobrojni dosedanji
obisk, priporoča se naklonjenosti mestnega in kmetskega občinstva
tudi za nadalje

113—33

Leopold Blumauer, posestnik in gostilničar.

Adolf Hauptmann

tovarna

75—39

oljnatih barv, firnežev, lakov
in kileja

v Ljubljani.

Ilustrovani cenik brezplačno in poštne prosto.

Podpisani uljudno naznanja slavnemu občinstvu
v mestu in na deželi, da je

svojo trgovino
  z manufakturnim blagom
na glavnem trgu v Kranju

popolnoma prenovil in da bo tisto izvrševal v še
večjem obsegu, kakor dosedaj.

Zlasti se priporoča v **nakup zimskega blaga** na
debelo in drobno, nevestam za nakup **bale**, za kar ima
posebno veliko izber.

Cene nizke, postrežba točna.

221—7

Z odličnim spoštovanjem

Franc Crobath

«pri Franceljnu»

trgovec z manufakturnim blagom v Kranju.

Zmešane in strižene lase

kupuje po najvišjih cenah od 2 kilogramov naprej

Filip Well

velika trgovina z lasmi v Spodnjem Kralovcu
(Unter-Kralowitz) na Českem. 171—18

P. n. čitatelje te anonce opomnim, naj opozoré na mojo
adreso zbiralce las. — Na vsako vprašanje glede cene se
odgovarja.

Mestna hranilnica

v Kranju
obrestuje hranilne vloge
po 4 odstotke
brez odbitka rentnega davka
katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog: 2.249.258 kron 61 vinarjev. — Stanje hipotečnih
posojil 1.597.062 kron 87 vinarjev. 35—45

106—34 **AVGUST-a ŽABKAR-ja** priporoča
različnih mrežastih ograj za pašnike, vrtove, okna, vrata i t d kakor tudi vsa
druga kjučavničarska dela. — Nizke tovarniške cene. — Točna in solidna postrežba.

Prva električna ljubljanska
tovarna mrežastih ograj

Ljubljanska
kreditna banka
v Ljubljani
Špitalske ulice šte. 2.

Nakup in prodaja vseh vrst rent,
državnih papirjev, zastavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d.
za najkulantnejših pogojev.

Posojila na vrednostne papirje
proti nizkim obrestim.

Zavarovanje proti kurzni izgubi.

Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje
denarnih vlog na vložne knjižice,
na tekoči račun in na
giro-conto s 4½% obrestovanjem
od dne vloge do dne vzdiga.

Eskompt menjic najkulantneje.

Borzna naročila. 189-13